

CÁCH TÍNH THỜI GIAN TRONG LỊCH SỬ

1. Tại sao phải xác định thời gian ?

Lịch sử loài người bao gồm muôn vàn sự kiện, xảy ra vào những thời gian khác nhau. Con người, nhà cửa, làng mạc, phố xá, xe cộ ... đều ra đời, đổi thay. Xã hội loài người cũng vậy. Muốn hiểu và dựng lại lịch sử, phải sắp xếp tất cả các sự kiện đó lại theo thứ tự thời gian.

Xem lại hình 1 và 2 của bài 1, em có thể nhận biết được trường làng hay tấm bia đá được dựng lên cách đây bao nhiêu năm ?

Như vậy, việc xác định thời gian là thực sự cần thiết.

Xác định thời gian xảy ra các sự kiện là một nguyên tắc cơ bản quan trọng trong việc tìm hiểu và học tập lịch sử.

Vậy, dựa vào đâu và bằng cách nào, con người sáng tạo ra được cách tính thời gian ?

Từ xưa, con người đã nghĩ đến chuyện ghi lại những việc mình làm, từ đó nghĩ ra cách tính thời gian. Họ đã nhận thấy nhiều hiện tượng tự nhiên lặp đi, lặp lại một cách thường xuyên, như hết sáng đến tối, hết mùa nóng đến mùa lạnh ... Những hiện tượng này có quan hệ chặt chẽ với hoạt động của Mặt Trời và Mặt Trăng. Cơ sở để xác định thời gian được bắt đầu từ đây.

2. Người xưa đã tính thời gian như thế nào ?

Dựa vào sự quan sát và tính toán, người xưa đã tính được thời gian mọc, lặn, di chuyển của Mặt Trời, Mặt Trăng và làm ra *lịch*.

NHỮNG NGÀY LỊCH SỬ VÀ KỈ NIỆM

(Theo thứ tự tháng âm lịch)

- Ngày 2-1 Mậu Tuất (7-2-1418)	:	Khởi nghĩa Lam Sơn.
- Ngày 5-1 Kỉ Dậu (30-1-1789)	:	Chiến thắng Đống Đa,
Quang Trung đại phá quân Thanh.
- Tháng 2 Canh Tí (3-40)	:	Khởi nghĩa Hai Bà Trưng.
- Ngày 8-3 Mậu Tí (9-4-1288)	:	Chiến thắng Bạch Đằng,
Trần Hưng Đạo đại phá quân Nguyên.
- Ngày 10-3	:	Giỗ tổ Hùng Vương.
- Ngày 20-9 Đinh Mùi (10-10-1427)	:	Chiến thắng Chi Lăng,
Lê Lợi đại phá quân Minh.

Hãy xem trên bảng ghi "Những ngày lịch sử và kỉ niệm" có những đơn vị thời gian nào và có những loại lịch nào ?

Người xưa đã phân chia thời gian theo ngày, tháng, năm và sau đó chia thành giờ, phút...

Tuy nhiên, mỗi dân tộc, mỗi quốc gia, mỗi khu vực có cách làm lịch riêng. Nhìn chung có hai cách chính : theo sự di chuyển của Mặt Trăng quanh Trái Đất (âm lịch) và theo sự di chuyển của Trái Đất quanh Mặt Trời (dương lịch).

3. Thế giới có cần một thứ lịch chung hay không ?

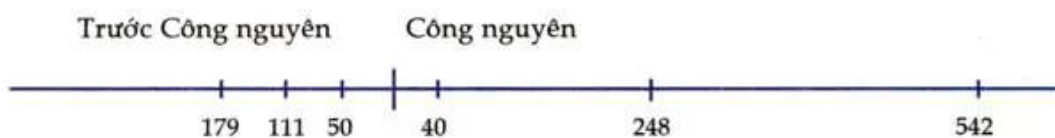
Xã hội loài người ngày càng phát triển. Sự giao lưu giữa các nước, các dân tộc, các khu vực ngày càng mở rộng. Nhu cầu thống nhất cách tính thời gian được đặt ra.

Dựa vào các thành tựu khoa học, dương lịch được hoàn chỉnh để các dân tộc đều có thể sử dụng, đó là *Công lịch*. Công lịch lấy năm tương truyền Chúa Giê-xu (người sáng lập ra đạo Thiên Chúa) ra đời làm năm đầu tiên của Công nguyên. Trước năm đó là trước Công nguyên (TCN).

Theo Công lịch, một năm có 12 tháng hay 365 ngày (năm nhuận thêm 1 ngày).

100 năm là 1 thế kỉ - 1000 năm là 1 thiên niên kỉ

- Cách ghi thứ tự thời gian như sau :

CÂU HỎI

1. Tính khoảng cách thời gian (theo thế kỉ và theo năm) của các sự kiện ghi trên bảng ở trang 6 so với năm nay.
2. Theo em, vì sao trên tờ lịch của chúng ta có ghi thêm ngày, tháng, năm âm lịch ?